

संसारया स्वापृ

धर्मवती

संसारया स्वपू

Dhamma Digital

धम्मवती अनगारिका

प्रकाशक

धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोल्डी

धर्मकीर्ति विहार

श्रीघः नःघ टोल

ये^१

प्रथम संस्करण १२००

बुद्ध सम्बत २५३४

नेपाल सम्बत १११०

इस्त्री सम्बत १६६०

विक्रम सम्बत सम्बत २०४७

Dhamma.Digital

याकूः

नेपाल प्रेस

सुकृपथ, ये^१

फोन- २२ १० ३२

प्रकाशकीय

थुगु संसारया स्वापू धैगु सफूचा चिकिचा धंगु जूसां थुकी
अतिगम्भीरगु खें दुध्याना च्वंगु दु । उक्ति काचावक थुइका काय्
अःपुःमजू । धम्मवती गुरुमाँनं अभिधर्मकथं च्वया बिज्याः सां
बमया घटना न्हायथना थुइका बीगु कुतः याना बिज्यागु दु ।

थन विहारे सुथे सुथे धर्मया कक्षा चले जुया च्वंगु दु ।
उगु कक्षाय् धम्मवती गुरुमाँ नं संसारया स्वापूया बारे
द्याख्या याना बिज्यागु खें न्यना श्रीमती चन्द्रशोभा लुतायथरया ~~संसार~~
मन साप लयताल, मेकथं धाल धाःसा तस्सकं प्रभावित जुल ।
उक्ति वय्कः नं थ्वहे ने. सम्वत् १११० श्रावण कृष्ण पारुखुन्हु
धम्मवती गुरुमाँया जन्मदिया लसताय् थुगु सफूचा छापे याना
धर्मदान यायगु भिगु मती तया दिल । थुगु सफूचा छापे यायत
मागु ध्यबा बिया दोगुलि धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीं
वय्कयात आपालं धन्यवाद ज्ञापन याना च्वंगु दु ।

प्रेसे बिज्याना प्रुफ स्वया बिज्यागुलि श्रद्धेय अश्वघोष
भन्ते व याकनं बांलाक छापे याना ब्यूगुलि नेपाल प्रेस नं
धन्यवादया पात्र जू ।

धर्मकीर्ति अध्ययन गोष्ठी

थुगु सफू धर्मकीर्ति प्रकाशनया
१४० गू खः ।

धर्मकीर्ति विहार

गुरु पुन्ही

चन्द्रादाताया अःगु ख

अब संसारे निहया निहयं कोटीं कोटी प्राणीत अन्म
जुया च्वंगु दु, अथेहेतुं कोटीं कोटी प्राणीत मरणं जुया
च्वंगु दु। प्राणीपिमष्ये दकले अपो चेतनशील प्राणी मनूत हे
खः छायकि इमिसं विचार याय्‌फु, भिसंभि ल्यय्‌फु, खः मखु
छुटे याय्‌फु, अले पाप धर्म महतिके फु।

अथे जूसं मनू मात्र याके लोभ बृद्धि जुया च्वंगु
दु, क्षोध बृद्धि जुया च्वंगु दु अले छन्हु अब संसारं सदां सदापा
लागी लोप जुया बने मानि धैगु सत्यता यात लोमंका च्वंगु दु।

अबहे खोयात स्वापू तथा छन्हु धर्मवती गुरुमानं कमा
विज्यागु “अन्तिम अवस्थायागु चित्त खण्ड” विषयया प्रवक्षनं
जिगु दुनुगःले अयंक बाः ताय्‌का बिल। अथेहेतुं न्हूले तना च्वंगी
प्राणीतयूत न्हूलं चाय्‌का बिल्ला धैगु हेतुं धर्मवती गुरुमाया
अन्मविद्या उपलक्षस चिकित्ता धंसां ग्यसुःलागु अब “संतारप्य
स्वापू” सकु ब्रच्छाया चोना।

चन्द्रशोभा

ज्याठा, काठमार्डी।

आवण कृष्ण दिल्लागा पार

२५ असार २०४७

संसारया स्वापू

श्रीर्पि अव संसार चक्रे चा चा हिला चबने माःगु हे संसारया
स्वापू मखना वा संसारया स्वापूयात छुते याद् मफ्फा च्वंगुलि
चः । संसारया चक्रे छु जुया तद्यना चबन धैगु कारण सीकेन्नु
कुवः नं शीके मदु ।

धार्मेला शीत सुं ईश्वरं अव संसार दुःखं मुक्त याना बी
मै नदु । “जिगु शरण वा जि छिमित दुःखं मुक्त याना बी”
धार्मि सुं ईश्वरपि दु धाःसां अङ्गों केवल यक्षा हुक्येनु खे
जागु जाह खांज्वी । सुन्नां नं सुयातं दुःखं मुक्त याद् फे मदु ।

ईश्वर सोपा नं महाईश्वर जुया किञ्चिकल्पु भगवान्
चुकुं हे नं छिर्पि लाक्ष्यं पालक सना आँ जि लया छिमित त्वे
याना बी धक्षर धया किञ्चानु मदु । यह बुद्धि लक्ष्य धर्म
चिन्धानु दुः—

“तुम्हेहि किञ्चं प्राप्तपि द्वक्षतारे तथागता!” अर्थात्
सुगु दुःखं मुक्त उदीक्ष लाग्नि यक्ष यम् उर्णव् छिर्पि मिहेनती
सुहाना, उसाह याना यंके मरः गुप्त तथागतर्पिसं मुक्तिया सेंगु
ज्ञक रमाना चिन्धाई ।

थ्व खें व्यावहारिक जू, सत्यगु खें खः। छम्हेस्यां जाह
नया मेम्हस्या प्वाः जाइ धाय् गु खें मचा खें खः। बरु जा थुया
बियाः नयगु स्यने कने याना गुहाली बी फु ।

उक्ति धात्यें थः दुःखं मुक्त ज्वीगु इच्छा दुसा थःके दुगु
आंमलागु पह चह, थःगु कलेश थःम्हं हे मदेका छोय्‌मा, अले
तिनि दुःखया कारण जुया च्वंगु कलेश, मतिकुरा पह, हाकुगु
नुगः धका सीका काय् फे । कुसंस्कारयात थुइका काय् फतकि
संसारया स्वापू पत्ता लगे जुइ, अले दुःखं मुक्त जुइगु लैपुइ बने
फे । स्वापू खन कि संसार चक्रं छुते जुया बने फे ।

“सुं छम्ह महापुरुषं” अथवा अदृश्य ईश्वरं थ्व संसारे
च्वंपि प्राणीपिन्त दुःखं मुक्त याना बी फुगु व ज्यूगु जूसा थौं
थुलिमछि मानव समुदाय (मनूत) यात अनेक दुःख सीका तै
मखु, जन्ममरणया चक्रे लाना चवनी मखु खे । सुनां नं तरे
याना बी धैगु खें पत्तायाय् बह मजू । थ्व जुइ मखुगु खें खः ।

दुःख वैगु व मवैगु, सुख दैगु व मदैगु थःथःगु ल्हाती
खः । थःथःगु कमं (ज्या) अनुसारं जुया चवनीगु खें खः ।
थःथःगु मनं हे वय्किगु खः धका बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यागु दु ।
उक्ति झीत गुगु दुःख उत्पन्न जुइगु व दुःख नाश जुइगु खः व
झी थःथःपिसं हे याना च्वंगु उयां खः ।

युगु बारे खें थुइका बीत बुद्धं कना बिज्यागु उत्पत्ति व
चिनाशया खें, मेकथं धाय्‌माल धाःसा संसारे चा चा हिला च्वने
मागु कारण व संसार चक्रं मुक्त जुया बनेगु लैपु श्यना तयाह

बिज्यागु अभिधर्मया छुं संक्षिप्त खें दुगु थुगु जन्म व मेगु न्हूगु
जन्मया स्वापू थुकथं स्वाना च्वंगु दु धयागु खें न्ह्याथने ।

झीत थव भव चक्रे चाःहिका तःगु अविद्या व अज्ञानतां
खः । उकिया मूल कारण तृष्णा हे जुया च्वन ।

झीत झीगु हे कुशल-अकुशल अथवा भिगु व मभिगु
कर्मं वा पाप धर्मरूपि संस्कारं अनेक प्रकारयागु हेतुं सम्प्रयुक्त
जुया च्वंगु पटिसन्धि न्हूगु जन्म स्वाना बीगु चित्तं न्ह्योने ल्यूने
वा थुगु जन्म व मेगु जन्म निगू जन्म याना स्वाना बी । अले व
पटिसन्धि जन्म बीगु चित्त चले जुया वई । उकिं हे झीत न्हून्हूगु
जन्म दया वयावं च्वनी ।

थथे झीर्पि थुगु जन्मया अन्त जुया सिना वने धुंकानं
हानं न्हून्हूगु जन्म दया च्वनीगु छाय् धाःसा झीर्पि सी त्यइगु
अन्तिम अवस्थाय् झीसं अनित्य स्वभावयात मखंगु कारणं
संसारया छुं चोजे आशकत जुया च्वंगु चित्तं प्राण तोता
वनीगुलि खः । मेकथं धाय् माल धाःसा आशाकुति पह मजूसे,
छुकीसनं माया मोह मयासे प्राण त्याग याय् मफुगुलि हे थनं
सिनां हानं मेथाय् जन्म काय् मालीगु खः ।

झीर्पि सी तेका कम्म, कम्मनिमित्त, गतिनिमित्त धका
स्वंगू निमित्तमध्ये छगू नं छगू झीगु अन्तिमगु सीत्योगु चित्ते
न्ह्योने खने दयेकः वइ । अले वहे मने खने दयकः वोगु निमित्त
ज्वना प्राण अन्त जुइ । वहे खः झीगु न्हूगु जन्मया थासा वा मेगु
जन्मया कारण जुइ ।

(१) श्री सी तेका याना च्वनागु ज्या यात कम्म धका आई । भिंगु वा मर्भिंगु निगूलि ज्या कम्म (कर्म) धाइ ।

(२) कम्मनिमित्त धयागु गुजोगु धाःसा श्री अन्तिमगु अवस्थाय् छु न्हृगु ज्या निखा न्हायपनं आदि उत्पन्न याना च्वनेगु शक्ति मन्त । केवल न्हापा बल्लाबले याना तयागु धर्मयात न्हागु ज्वलं दान वस्तु आदि मेविन्त उपकार जुहगु अबले याना तयागु धर्म व मर्भिंगु पापकर्म याना तयागु अवस्था दुसा व जूसा गथे कि स्याना च्वनागु, खुया कया च्वनागु आदि न्हापा थः बल्लाबले याना वयागु भिंगु-मर्भिंगु ज्या या ज्वलं आदि प्राणतोता वने त्येगु अन्तिम अवस्थाय् थःगु मने लुया वया च्वंगु यात हे कम्म निमित्त धाइ ।

(३) गति निमित्त धयागु छु धाःसा श्रीपि बल्लाबले मनं चायकं चायकं भिंगु-मर्भिंगु कर्म वा धर्म-पाप याना वयागु फल-यादिसं वपते बोजं तादिसं हरते फलं-प्रथात गज्योगु पुसा पित गज्योगु हे फल सै धया तःथेथःबल्लाबले याना वयागु कर्म (ज्या) अनुसारं भिंगु व मर्भिंगु थःपिसं भोगया: वने मालीम् । गुलिसितं पशुगतिस वना भोग याय् मालिगु अवस्था थः मरणा-सम्भ (सी त्येगु) इले थःगु मने खने दया वई । यदि भिंगु गती वनीम्ह जूसा स्वंगु दिवयथा आकारं वां बांलागु आदि रूप, शब्द थःम्हं भोगया: वने दैगु सुखया आकार खने दया वह । उकीयात गति निमित्त वा थः वनेगु गतिया आकार खने दया बोगु धाइ ।

थुकथं श्री सी त्येगु अवस्थाय् अथ स्वंगू कम्म, कम्म-
निमिस, गतिनिमित्त मध्ये छगू नं छगू थुगु जन्मया अन्तिम
चित्त जुया च्वंगु सी त्यंगु चित्ते खने दया वह। व हे कारणं
न्हूगु जन्म उत्पन्न जुइ। व हे खः संसारया स्वापू चित्त।

थुगु जन्मया अन्तिम गति चित्तयात मरणासम्भ जबन
चित्त धका धाइ। व हे खः— न्हूगु जन्मयात थाना व्यूगु थासा
चित्त।

अथ मरणासम्भ जबन चित्त हे न्हूगु जन्म उत्पन्न याइ।
अथ चित्त हे आसक्त रहित जुप्त च्वनीगु अवस्था प्राप्त याय् मफु
तत्त्व न्हूगु जन्म दयावं च्वनी।

थःके दुगु क्लेश आसक्त जुइगु चित्तयात दबे याय् धुंकूपि,
कलहै यायि धुंकूपि अवकितिपिनि निर्मित अथ अन्तिमगु मरणासम्भ
जबन चित्त आसक्त सहित जुह फै मखुत। अथे आसक्त रहित
खुया प्राण त्याग याय् गु शक्ति दुम्ह अवकित हे हानं जन्म काय्
मखली मखुत। जन्म, जरा (बुढा), व्याधि (रोग) मरणं मुक्त
खुइ।

अथ अवस्था प्राप्त याय् मफुतत्त्व श्रीसं जन्म हु धयाच्वं
वा मदु धयाच्वं न्हूगु जन्म वह हे तिनि। उकि श्री महुतुं धया
ज्वनागु अनुसारं जुइ मखु। केवल श्रीसं श्रीगु आसक्त जुइयु
तत्त्वायात तोत्त्व फत वा मफुनि यागु संवाल जुइ। अथ खौं पुइका
बीत छगू धात्ये जुया बंगु घटना न्हूणे—

छुं वै न्हापायागु घटना खः । न्हापा बमयि छम्ह
उपासिका दु । व उपासिका छम्ह धर्म याना च्वंम्ह खः ।
वं विहार विहारे बना दान धर्म नं याना च्वं । छम्ह ध्यान
याइम्ह भन्ते यात ध्यान याय् त लाय् क जङ्गले विहार
छगू नं वं दय् का बिल ।

व उपासिका विहार विहारे बना दान धर्म व शील
पालन जक याना जुइम्ह मखु थःगु त्वाले सफा सुघर नं याय्
न्ह्यांम्ह । उलि जंक नं मखु तानोबले थःगु छेया न्ह्योने
खवाउँक बरफ तथा न्हि न्हि ले वहर्पि मनूतेत लः त्वंकेगु ज्या
नं याना पुण्य कमाय् याना च्वंम्ह खः । उक्कि वयात वयागु नां
क्या सतेगु बानि मयासे मनूतसें व छु खवाउँक लः त्वंकिम्ह
मिसा धाय् गु चलन जुल ।

गथे अनाथपित्त जा (पिण्ड) दान ब्यु ब्युं सुदत्त
कुमारथा थःगु नां तना अनाथपिण्डिक धयागु नामं प्रख्यात
जुल ।

गथे हे व उपासिकायागु नां नं सुनानं मकाःसे वयागु
ज्या अनुसारं खवाउँलः उपासिका धकाः हे प्रख्यात जुल । वया
काय् म्ह्यार्थपि नं दु । इमित नं थः थें परोपकार याय् गु लैपुइ
तालीम याना थकल ।

व उपासिका थः नं ध्यान भावना याना च्वन । ध्यान
याइपि भन्ते गिन्त नं विहार बना बिया थें नय् गु, त्वनेगु पुनेगु
व वासः आदि चतुप्रत्यय वस्तु दान याना च्व च्वं छन्हु तस्सकं

म्हं मकुत । वयागु अन्तिमगु अवस्था ध्यंक वल । व उपासिका
चाय्का थः भिगुगती वनेया निर्ति सी तेका थःम्हं याना तयागु
भिगु ज्या व धर्म कर्म लुमंका च्वन । त्वे झन झन चर्को जुया
अन्तिमगु अवस्थाय् ध्यन । वया काय् म्ह्याय्पि नुगः मछिका
लिक्क च्वना मायां वयंका खोया च्वन । अन्तिमगु अवस्थाय्
भिगु ज्या लुमंक्य माः, मचा खाचा प्रति मायां जाले मन तवयने
मज्यू, आसक्त जुइ मज्यू धका स्यूसां काय् म्ह्याय्पि खोया
च्वंगु खँ बले मन वः मलाना वोबले लिक्क च्वं च्वंपि मचा
खाचाया मायाय् आसक्त जुया प्राण तोता वने माल ।

व अन हे अगती लात । अले वयात पासापिसं च्वे छथाय्
चाह्यु वनेनु धका ब्वना यंकल हँ । छन्हु चाहिला छे लिहा
वोगु अवस्थाय् वयागु छ्ये व सिना न्हेनु दुगु दिने भारि नवसां
भन्ते व अनगारिका गुरुमाँ पिन्त निमन्त्रणा याना भोजन आदि
दान याना वयागु नां कया पुण्यानुमोदन याना च्वन हँ । अले
तिनि वं थः सिना अगती लाना च्वन धका सिया थःगु नामं
धर्म याना थःत पुण्य तोता व्यूगु सीका ग्रहण याना काल ।
अले वया मती वन — थः थुलिमछि पुण्य कर्म याना तया नं
अन्तिमगु अवस्थाय् थः मचा तय्गु मायाय् तवयना अगती
लात । तरे जुया वने फुम्ह नं थथे अगती लाय्यो खनि धयागु
खँ कना उर्कि अन्तिम अवस्थाय् छुकी सनं मायां क्यने मज्यू,
तरे जुया वनेगु इच्छा याना च्वनेमाः हँ ।

अनं लिपा थः मचात र्याइ धका सुमुक व छे नं प्याहाँ

थेना थःम्हं दयका दान याना तयागु विहारे च्छंम्हं गुरु भन्ते
बिजयाइगु खुसीं व जड़लया बिचे नाप लाना थःत जूगु घटनाथ
खँ कने धका पिया च्वन हैं ।

धात्यें व भन्ते भिक्षा बिजयाना लिहाँ बिजयाना च्छंबले
व उपासिकां— भन्ते ! भन्ते ! धका स्वको तक सःतल हैं ।

सीकं सःति बले हैं धायमत्यो धयागु खं बर्मयि नं
विश्वास याः । उर्कि व भन्तेनं हैं मधास्य ध्व सः ला पदकाँ
व है खाउँलः उपासिकाया सः खः धका न्यना च्वन हैं ।
लिपातिनि व भन्तेनं छ सु ? धका न्यंबले—

खः भन्ते धका लिसः बिल हैं ।

अले भन्ते नं वयात समझेयात— गथे उपासिका छुं थुलि-
मछि धर्म कर्स याना वया नं आमथे अगती लाका च्वनेगु ला ?
मिगु गती बने म्वाःला ? धका धया बिज्याःबले व अगती
लाःम्ह उपासिकां लिसः बिल हैं—

खः भन्ते ! जि मिगु भती बनेमाः धका स्यू । स्वूसं नं
जि प्राणतोता बने त्येका अन्तिमगु इले जिगु भन बः भतात,
काय् म्हायपिसं धर्म कर्म भयास्ये ह्वाय् ह्वाय् च्याय् च्याय्
खया जिगु भन भायाय् क्यंका साला कागुर्लि, जिगु भन इमि-
काय् लागुर्लि सिना अगती लाना च्वंगु खः । आः जि थुल
भन्ते ! आ मत्ति भिका मिगु गती बने त्यल धया बन हैं ।
अनं लिपा अन्तेनं च्वास्य सःतुसां लिसः छुं भवल हैं ।

उंकि थुगु घटना बाखनं झीसं थ्व थुइका काय्फु कि
काय्म्ह्याय् भाःत कलाः, धन सम्पत्ति, छें बुँ आदि छुँ चीजे
आसक्त जुया अन्तिमगु इले अथे धयागु सिना वने त्येका
मरणासन्न जवन चित्तं सिना वने मातले जीवन मुक्त ज्वी
मखु। छुकीसनं आसक्त मजूगु चित्त उत्पन्न याय् फत धाय्वं
तिनि जीवन मुक्त वा ससारं मुक्त ज्वी। थ्व आसक्त जुया
च्वनेगु हे संसारया स्वापू स्वाना च्वंगु खः। आसक्त मजसे
च्वने फुसा संसारया स्वापू पत्ता लगे जुइ। अले मुक्त जुइ।

DIGITALIZED BY DIGITAL

मत्तिभिन कि आयुनं ताहाक जू

आः थन मत्ति भिनकि आयुनं ताहाक जू धयागु खें सीकेत
बाखें छपु न्हाथने तेना ।

न्हापा न्हापा छगु विद्यालय दु । अन यदव दयेक
विद्यार्थीत आख ब्वना च्वंगु दु । व विद्यालये आखः ब्वंकीम्ह
गुरु विद्यार्थीपिनिग् खवा स्वया आयु गुलि दुम्ह, गोन्हु म्वाइस्ह
धाये फुम्ह जुया च्वन ।

छन्हु व गुरु छम्ह विद्यार्थीया लक्षण स्वया न्हेनु जक
म्वाइतिनि धयागु सीका काल । अथे न्हेनु जक म्वाइम्ह धका
शुइका बिचाः यात श्व खें वयात धाय् मज्यू । हानं व थन सित
कि झंझट छथी, म्वाः मदुगु खें न्यने मालीगु छथी । वयात
छेै छोय् माल धका सःता गुरुमेस्यां धाल—

थन वा, छंत तुरन्त वा धका छिमि मां प्रबुं पौ चवया
हल । विस्तार मयासे छ तुरन्त छेै हुएै ।

विद्यार्थीं धाल— जिके लें खर्च मदु । वया छेै वनेत
ग्यन्हु न्यासि वने माः ।

गुरुमेस्यां व्यात ले खर्च बिया धाल— छ ले गनं
विस्तार याना च्वने मते । छिमि माँ-बाया छंगु खदा स्वे प्राय
बुया च्वन ।

विद्यार्थीं ले खर्च कया सरासर छे पाखे बना च्वन ।
सिमाय् जङ्गले ऋषि छमहस्या सिमां कुतुं व्या च्वंगु स्यंगु
फलफूल मुंका च्वंगु खन ।

व विद्यार्थीं स्वया च्वन । सिमाय् छक नं स्वत ।
सिमाय् बाँ बाँलागु फल सया च्वंगु खना बिद्वाः यात— अब
गज्याम्ह ऋषि ल्या ! सिमाय् बाँबाँ लागु फल सया च्वंगु
दयेक नं खाना मनसे ग्रज्यागु हाया वइ च्वंगु स्यंगु फलफूल
मुंका च्वन । विद्यार्थीं न्यन—

भो ऋषि जु ! सिमाय् ताजागु फल सया च्वंगु दयेकं
छाय् बे च्वंगु स्यंगु मुंका च्वनागु ?

ऋषि धाल— खः जि मेपिसं मबीकं कया नइम्ह मखु ।
सिमां कुर्का व्यूगु जक मुंका नया च्वनाम्ह ।

विद्यार्थीं धाल— एसा जि खाना बी नयादी ला ?

ऋषि धाल— सिमाय् च्वंगु खाना बीगु सा जिहे ज्यूनि,
छाय् मने ।

विद्यार्थीं ऋषिया दालाय् जायेक फल खाना बिया थःगु
छे पाखे स्वया बन ।

ऋषि जय ज्वीमा दीर्घायु ज्वीमा धका सुवा बिल ।

विद्यार्थी लेै बना च्वंमेस्यां पैयागु ता छपु स्यना च्वंगु
खन। मनू छम्ह ग्याग्यां वह च्वन। व ता श्वाथः जुया च्वंगु
खना मतीतल— जङ्गलं पै ध्यना श्व ता छपु नं न्ह याना बने
का! थथे मती तया जङ्गले बना पै ध्यना हया स्यना च्वंगु
ता छपु बाँलाक दयेका थःगु छे पाखे पला न्हाकल। सरासर
बना च्वंमेस्या लेै पुखु छगू खन गुकी कि लः सुना न्यात फ्यातां
फ्यातां सना च्वन। वया मतीबन— थुर्पि न्यात थुकीसं तयातल
धाःसा फुकं सिना बनी। लः दुगु पुखु छगू मालाः न्यात अन
तया थके माल धका उखें थुखें स्वः जुल। लः जायक दुगु पुखु
छगू लिककसं खन। उखे पुखुली बना न्यात फुकं लाना थुखे
पुखुली ते यंकल। न्यात न्यासी चाया उखें थुखें प्याखें हुया
सन।

व विद्यार्थी सरासर थःगु लै लिना बन। छेै ध्यन।
माँ अबुं छकलं धाल—

छ लुच्चा आखः मब्बंसे लिहाँ बयाका मखुला ?

विद्यार्थीं धाल— क ! थः पिसन्तु खवा स्वये आय् बुल
आकनं वा धका धया हया !

सुनां धाल छन्त वा धका माँ अबुं न्यन।

बं धाल— जिमि गुरुं धाःगु, लै खर्च नं गुरुं हे बिया
हल। छिमिसं वा धयागु मखुसा जि हानं आख बं बने त्यल
धका बनेत तयार जुल।

मां-ग्रंथं धाल— गुरु छोया हःगुला छन्त ? एसा स्वाल
का आ च्यान्हु जिन्हु थनं सं चवना आदाम कया हुँ । सो ।
भचा गंसि नं जुया चवन । छाय् बालाक नयेगु मबुला ?

बं धाल— आख अं बना थाय् साकक नयेगु बहला ।
यक्ष दु थाय् घारा घुँ नयेमाः । साः मसाः या छु खे ।

मां-ग्रंथया माया बन । वं आः बालिति छे चवना साकक
नया भचा लहूँज्ञा हुँ धका धया चवन ।

विद्यार्थी बालिति चवना सरासर गुरु याथाय् बन ।
गुरुसेत्या न्हेनु त्वालैं सीमाम्ह विद्यार्थी वया चवन । भूत अर्क
मुख बलला धका न्हापां छक च्याः थे चवन । एसां मर्याम्ह चे
गुरुं स्वया चवन । व विद्यार्थी गुरु याथाय् वया नप्रस्कार
याना चवन ।

गुरुसेत्यां न्यज्ञ— छ गतं वयाम्ह ?

बं धाल— जि छेलैं वयाम्ह छ ।

गुरुशा मने साक धी बजि-धाल । जिगु शास्त्र शुद्ध
उद्दी महुगु ! येये जुया फरक जुल ? अ छें बना छुं धर्म कर्म
उक्कं यातला ! येये मतीतया विद्यार्थी याके न्यम —

छं छेबना छु पुण्य कर्म यानाले ?

विद्यार्थीया लिसः छः— जि छुं धर्म सयाजा ।

गुरुम्ह ला झन पाक जुल । अवश्य नं छ्वं पुण्य कर्म यागु
दयेया । पुण्य कर्म मयागु जूसा ला न्हेनु त्वालं सी माम्ह !
गधे मसीगु ?

गुरुमेस्यां न्यन— छ थनं बना गन गन बना छुछु ज्यह
याना जित छुक कै ।

विद्यार्थी कना हल— जि थनं सरासर बना च्वनाबले
जङ्गले ऋषि छमेस्या बे॑ च्वंगु स्यंगु फलफुल मुंका च्वमेसित
सिमाय् च्वंगु भिगु ताजागु फल खाना लुढङ्गः नका बिया ।
अनं उखें ता छपु स्यना च्वंगु नं जङ्गले बना पै॑ ध्यना ब तानं
ल्हना बिया । लः मदुगु पुखुलि न्यात साप संक फाता फाता
पुला च्वंगु खना मेगु लः दुगु पुखुलि तथा बया । छें बना
माँ अबुया सेवा याना बया । मेगु छुं धर्म याना मवया ।

विद्यार्थीया खें न्यना गुरुया खवा चक्कना बल । मती
तल छ्वं भिगु मर्म बक्क धर्म याना बल खनि । फलफुल सिमाय्
खाना दान याना बल । ता छपु दयेका यक्क सित उपकार ज्वीगु
पुण्य कर्म याना बल । न्याते प्राण बचे याना बिल । उर्कि खनिका
छवया आयु ताहाक जूगु, कर्म बःमलाना च्वंम्ह पुण्य कर्म याना
कर्म बःलाका आयु ताहाक जुल । छ्व बाँखनं सीदु मति भिसा
आयु नं ताहाक जू ।

मनूतेगु मरण प्यथी दु । आयु फुना, कर्म फुना, आयु नं
कर्म नं फुना, ब अकालं ।

धाय् तुकि सी चिकं मत छप्पा। छ्याकेबले चिकं नं इताह
नं फुना मत सी फु। चिकं दया इता मदया वा गोतुला नं मत
सी फु। इता दया चिकं फुना नं मत सी फु। फय् दया नं मत
सी फु।

यन च्यंगु बाखने चिकं फुना सी त्यंगु मतयात चिकं थरे
यायथें जक पुण्य कर्म याना आयु बढे जुल।

मति भिगुर्लि आयु ताहाक जूगु या अव बाखै जबलन्त
उदाहरण खः। कर्म फूपिनि जक धर्म कर्म याना आयू ताहाक
जू। आयू फूपि म्वाइमखु।

Dhamma.Digital

धर्मकीर्ति प्रकाशन

(नेपाली साहित्य)

(१) बीदु प्रस्तोता	(१५) अमण नारद
(२) बीदु दर्शन	(१६) वैस्सन्तर जातक
(३) मारी हृदय	(१७) सतिपट्टान ग्रामान्तर
(४) बुद्ध शासनको इतिहास	(२०) बीदु विभास चाल—१
(५) पटाचारा	(२२) बीदु वप्तंग
(६) ज्ञानमाला	(२३) सप्तरत्न धन
(७) बुद्ध र बहीको विचार	(२४) सफलताको रहस्य
(८) शास्ति	(२५) मानव महामानव
(९) बीदु ध्यान	(२६) निरोगी
(१०) पञ्चशील	(२७) जातक कथा
(११) लक्ष्मी	(२८) सतिपट्टान विपस्सना
(१२) उद्घानको कथा संग्रह	(२९) प्रज्ञा चक्र
(१३) तथागत हृदय	(३०) परित्राण
(१४) महास्वप्न जातक	(३१) पूजाविधि र कथा संग्रह
(१५) बीदु जगतमा स्थास्थ दैवा	(३२) मैले बुझेको बुद्ध-धर्म
(१६) मिलिन्द प्रश्न	

Dharmakirti Publication—

(English)

1. Buddhist Economics & The Modern World
2. Dharmakirti Vihar Today
3. Dharmakirti Vihar
4. Dharmakirti in a Nutshell

धर्मकीर्ति प्रकाशन

(नेपाल भाषा)

(१) बुद्धया किनिगु विपाक	(२८) अनत्त लक्षण सुत
(२) अभिधर्म भाग-१, २	(२९) वासेद्वी येरी
(३) मैत्री भावना	(३०) धम्म चक्रप्पवत्तन सुत
(४) ऋद्धि प्रातिहार्यं	(३१) लक्ष्मी द्यो
(५) योह्य म्हाय्	(३२) महास्वप्न जातक
(६) पञ्चनीवरण	(३३) बाखेया फल भाग-१, २
(७) बुद्ध धर्म, द्वि. सं.	(३४) जातक बाखें द्वि. सं.
(८) भावना	(३५) राहुलयात उपदेश
(९) एकताया ताःचा	(३६) अहिंसाया विजय
(१०) प्रेम छु ज्वी ?	(३७) प्रोढ बोद्ध कक्षा
(११) कर्तव्य	(३८) मूर्खह्य पासा मज्यू
(१२) मिखा द्वि. सं.	(३९) बुद्धया अर्थनीति
(१३) बुद्धया अन्तिम यात्रा-१, २	(४०) श्रमण नारद
(१४) त्रिरत्न गुण स्मरण तु. सं.	(४१) क्षान्ति व मैत्री
(१५) परित्राण द्वि. सं.	(४२) उखानया बाखें पुच्छ
(१६) कर्म	(४३) पालि भाषा अवतरण
(१७) प्रार्थना संग्रह द्वि. सं.	(४४) मति भिसा गति मिनी
(१८) बाखे भाग-१, २, ३, ४, ५, ६	(४५) बोद्ध ध्यान भाग-१, २
(१९) बोधिसत्त्व	(४६) हृदय परिवर्तन
(२०) शाक्यमुनि बुद्ध	(४७) क्षापांयाह्वा गुरु सु ? द्वि.

(५०) अभिधर्म	(७५) धर्मपद कविता
(५१) सप्तरत्न धर्म	(७६) धर्म मसीनि
(५२) महासति पट्टान सूत्र	(८०) दान
(५३) शान्तिया त्वाःथ	(८१) तेमिय जातक
(५४) चरित्र पुच्छः भाग-१, २	(८२) बम्मिक सुत्त
(५५) बुद्ध व शिक्षा (क)	(८३) मध्यम मार्ग
(५७) बौद्ध ध्यान	(८४) महासीहनादसुत्त
(५८) किसा गोतमी	(८५) भिम्ह म्हाय व काय
(५९) जप पाठ व ध्यान	(८६) भिक्षु जीवन
(६०) लुम्बिनी विपस्सना	(८७) भिम्ह मचा
(६१) विश्व धर्म प्रचार देशना-१, २	(८८) विवेक-बुद्धि
(६३) योगीया चिट्ठी	(८९) स्वास्थ्य लाभ
(६४) जातक माला भाग-१, २	(९०) शिक्षा १, २, ३, ४
(६५) संक्षिप्त भावना	(९४) दृष्टि व तृष्णा
(६७) महानारद जातक	(९५) विपस्सना ध्यान
(६८) पालि प्रवेश भाग-१, २	(९६) झंगः लाइह्य साखे
(७०) चमत्कार	(९७) सतिपट्टानभावना
(७१) मणिचूड जातक	(९८) गोतम बुद्ध
(७२) महाजनक जातक	(९९) धर्मपद व्याख्या भाग-१
(७३) गृही-विनय तृ. सं.	(१००) धर्मपदया बाखे
(७४) बुद्ध व शिक्षा (ख)	(१०१) त्रिरत्न वन्दना व सूत्र पुच्छः
(७५) बुद्ध-जीवनी	(१०२) त्रिरत्न वन्दना व पञ्चशील
(७६) सर्वज्ञ-१, २	(१०३) संसारया स्वापू

मुद्रक- नेपाल प्रेस, शुक्रपथ, काठमाडौं। फोन- २२ १० ३२